

Dauno Sindromas: Kas Tai?

Dauno sindromas yra genetinė būklė, kai asmuo turi papildomą 21-ąją chromosomą. Tai nėra liga, o būklė, turinti įtakos fizinei ir psichinei raidai. Šiame pristatyme sužinosite daugiau apie Dauno sindromą, jo priežastis, diagnozę, savybes ir svarbą suprasti ir palaikyti žmones, gyvenančius su šia būkle.

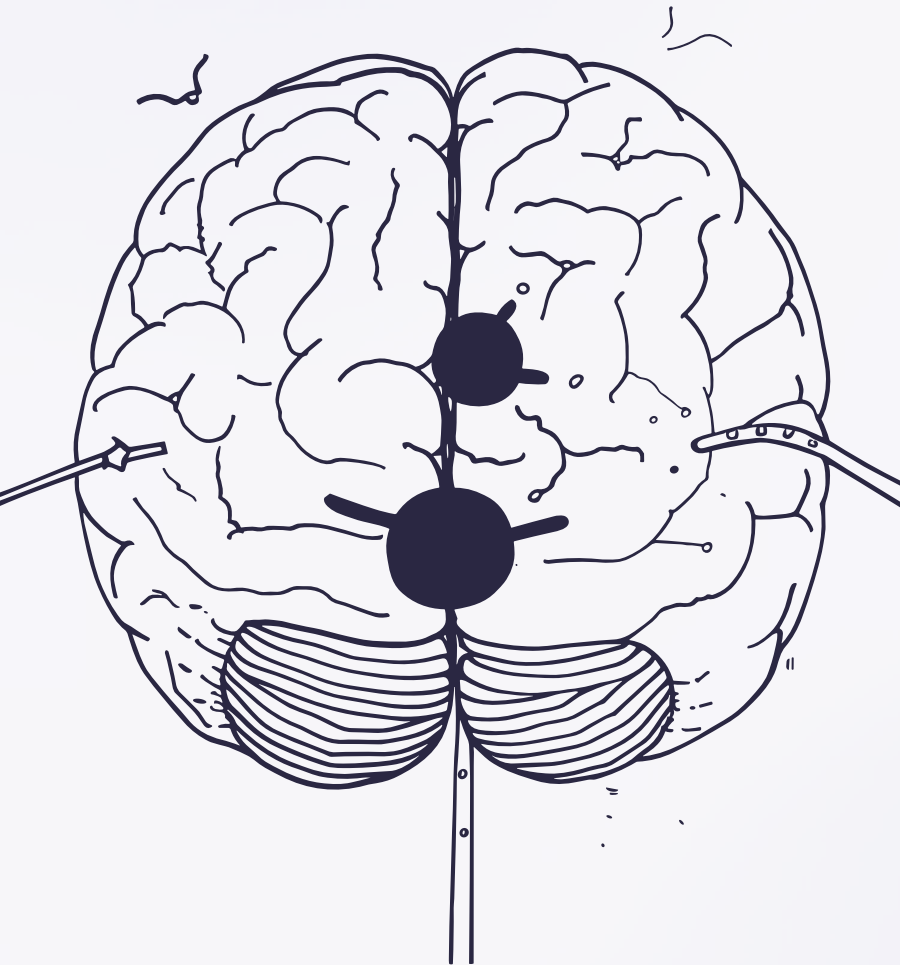
pagal Jurgita Radzevičiūtė-Ozevičienė

Chromosomos ir Dauno Sindromas

Kiekviena žmogaus ląstelė turi 23 chromosomų poras (46 iš viso). Chromosomos yra DNR molekulių, kuriose saugoma visa genetinė informacija, nešiotojos.

Dauno sindromas atsiranda, kai žmogus gimsta su papildoma 21-ąja chromosoma (trisomija 21). Tai paveikia fizinę ir psichinę raidą, tačiau neapibrėžia asmens potencialo.

Dauno Sindromo Tipai

- Trisomija 21 – dažniausia forma, kai visose ląstelėse yra papildoma 21-oji chromosoma. Ši forma pasitaiko maždaug 95% atvejų.
- Mozaicizmas – kai kuriose ląstelėse yra papildoma chromosoma, o kitose ne. Šis tipas rečiau pasitaiko (apie 2% atvejų) ir sukelia švelnesnius simptomus.
- Translokacija – 21-osios chromosomos dalis prisijungia prie kitos chromosomos. Ši forma pasitaiko rečiau (apie 3-4% atvejų).

Priežastys ir Rizikos Veiksniai

Papildoma chromosoma atsiranda atsitiktinai apvaisinimo metu. Tai nėra kažkieno kaltė.

Motinos amžius yra rizikos veiksnys. Vyresnėms motinoms rizika pagimdyti vaiką su Dauno sindromu didėja.

Statistika: 25 metų motinai 1 iš 1200, 40 metų motinai 1 iš 100.

Dauno Sindromo Diagnostika

Prenatalinis patikrinimas nėštumo metu, naudojant ultragarsą ir kraujo tyrimus, gali padėti nustatyti padidėjusią riziką.

Prenatalinė diagnostika (amniocentezė, choriono gaurelių biopsija) gali tiksliai patvirtinti Dauno sindromą nėštumo metu.

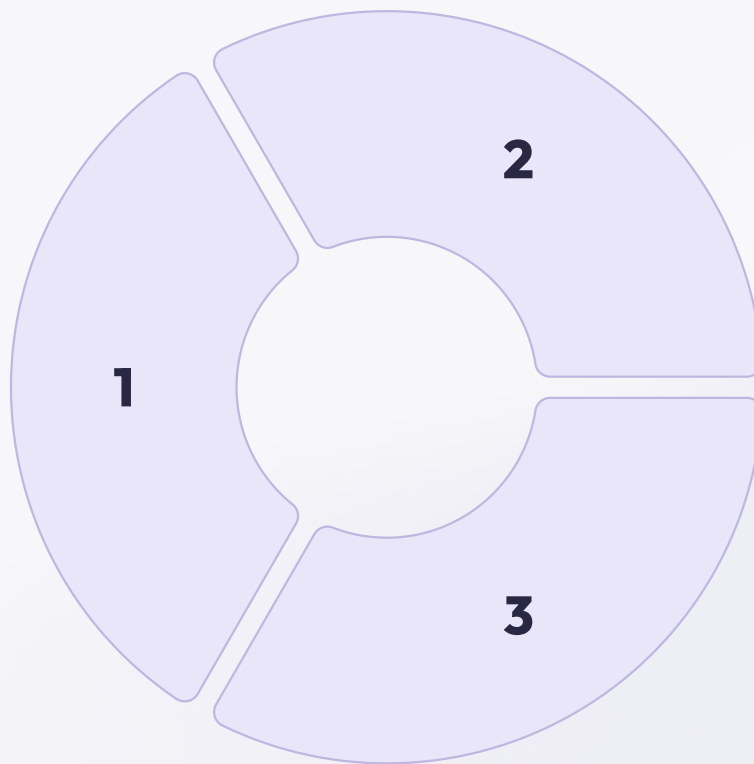

Diagnostika po gimimo atliekama naudojant kariotipą – chromosomų analizę. Ji padeda tiksliai diagnozuoti Dauno sindromą.

Charakteristikos ir Savybės

Fizikinės savybės: mažas ūgis, įstrižos akys, vienas skersinis delno raukšlė.

Sveikatos problemos: širdies ydos, klausos problemos, regėjimo problemos.

Pažintiniai ir vystymosi ypatumai: įvairus intelekto lygis, mokymosi skirtumai.

Gyvenimo Trukmė ir Kokybė

1

Dėl medicinos pažangos gyvenimo trukmė ilginama. Vidutinė gyvenimo trukmė yra 60 metų ir daugiau.

2

Ankstyva intervencija, švietimas ir sveikatos priežiūra padeda pagerinti gyvenimo kokybę.

3

Žmonės su Dauno sindromu gali dirbti, mokytis, kurti šeimas ir gyventi pilnaverčius gyvenimus.

Ištekliai ir Palaikymas

1

Lietuvos Dauno sindromo asociacija teikia paramą šeimoms ir asmenims su Dauno sindromu.

2

Yra daug švietimo išteklių, terapijos ir medicininės priežiūros paslaugų.

3

Svarbu įtraukti žmones su Dauno sindromu į visuomenę ir skatinti jų socialinę integraciją.

Video peržiūra:

Sci-Fi Fantasy Short Film "Downside Up" | DUST